

МАС

ORGAN NARODNOG FRONTA ZA OKRUG BANJA LUKU

GODINA V.

БАЊА ЛУКА, 11 априла 1947 год.

Број 15 (95)

Усвојено је план Народниог фронта бањалучког округа за 1947 годину

Народ нашег округа обавезао се да на извођењу свих родова дадне 779.660 радних дана

Седмод овог месеца у просторијама Округног одбора Народниог фронта одржан је састанак извршног одбора Народниог фронта области округа. Сједницу је отворио секретар друштва Васо Трнинић, који је својим излагањем о једногодишњем плану, између осталог рекао: «Данас ми треба да усвојимо једногодишњи збор донашењем плана из свих срезова, додајући томе двије окружне акције. У донашењу плана учествовало је свако село, сваки град и квартал, десетине хиљада народа дискутовале су шта би требало учинити у нашем округу, како и у чему помоћи извршење државног плана. Одржано је неколико конференција са претседницима и секретарима среских одбора НФ-а, на којима су дата члупства о начину доношења плана. Било је спречавања и нерешитог оцењивања расположивих снага, па су се узимале веће обавезе него што је то могуће да се изврши, док је било и таквих гледаје се насладом појединим непријатељским расположивим елементима, којима није драго што народ хоће да гради, те су тамо обавезе биле веома малене. Но, позитивне стваралачке снаге маса у читавом округу дошле су до пуног изјашњавања. О томе нам сведоче десетине и стотине оних који сарађују: «Ми ћемо радити добровољно не по једном, два или пет дана, већ по тридесет и четрдесет дана у години.

План о којем данас дискутујемо је реалан, он је извођив као збор свих хиљада народа. Да би се имао јаснији преглед, да би се тачно знало колико и када треба дати радне снаге на којем објекту, коме дати приоритет — план је разрађен према привредним гранама. Тежити се рада и помоћи снага Народниог фронта било је на изградњи и подизању кућних насеља. Обавеза народа да помоћи извођењу једногодишњег плана на 142 објекта (школе, бунаре, амбуланте и суннице) износи 62774 радних дана са 7115 пари запрежне стоке. За обнову насеља и господарањем зграда за 8246 објекта треба да се вложи 370815 радних дана са 13444 пари запрежне стоке. За изградњу 1210 кућ. путева и 154 моста дати 330.207 радних дана са 47181 пари запрежне стоке, а за помоћ у подизању индустријских објеката 15804 радна дана са 2129 пари запрежне стоке.

На пољу народног посвећивања народ бањалучког округа дао је савијешће обавезе: основати 2637 амфибастских течања у којима обухватити 7197 пољозника (премашати укупни додаци плани за 2000 пољозника), одржати 50 течања уз руководство амфибастских течања са 1800 пољозника, основати 193 течања општин зграда са 4633 пољозника и 8 течања општег образовања; подићи 23 домова културе, основати 184 читалачке, прикупити 8232 комада књига, органи-

зовати 3257 читалачких група са 61125 радних посјетилаца, одржати 24 фискултурна сета, повећати расподају дневне штампе за 15800 комада, одржати 2417 предавања (из области привреде, здравства и сл.); обележити 219 школских зграда, отградити 108 школских вртава и снабдити школе и течања са 12892 кућа метра дрвета, отворити поред постојећих још 62 школске кухиње и отградити 103 школска дворишта.

Из области пољопривреде прихваћене су савијешће обавезе: засадити 361430 комада разног воћа, 5900 чокова винове лозе, пошумити 128 хектара голети, не укључујући државни план пошумљавања, засадити 13 воћних садница, засадити 228430 комада разног дрвета поред нестга и у градовима, произвести 1.068.689 комада перади.

На здравственом пољу: открити 63997 кућа, изградити 33488 јуџника, открити 1390 бунаре, подићи једну амбуланту и увести у једној години 2 недеље чистоте у читавом округу.

Укљино народ нашег округа обавезао се да на извођењу свих родова да 779.660 радних дана са 15804 пара запрежне стоке.

Пред ових обавеза даље веће и замашније акције изводиће се под непосредним руководством Округног одбора Народниог фронта и то пут Роре — Прекаја и Бања Лука

— Сански Мост. Изградњом пута Роре — Прекаја везаће се Главољ за Дрвар и тако би била обезбедена стагна и сигурна веза. Довршењем пута Бања Лука — Бронзани Мајдан — Сански Мост спојиће се директно Сански Мост са Бања Луком и тиме скратити досадашњи пут за 30 км.

Принедољо друго Васе Трнинића након шире дискусије о начину извођења акција, како и где запослити сваког човека, како учинити да свака акција буде што успешнија усвојен је у потпуности.

Последње усвојеног плана предлоше на дискусију како и када да се отпочне спровођење нашег једногодишњег плана. Једногодишњи велики акцијом у округу. 27 априла 1946 било је дан смотре, спремности народних маса за извођење постављених задатака. Зато Округни одбор Народниог фронта доноси закључак да и овог 27 априла са учешћем читавог народа нашег округа изаспоље извођење једногодишњег плана.

27 априла треба да покаже спремност сваког грађанина, радника, сељака, сваког појединца за што усредсређе учешће у извођењу плана, за што боље и јаче одјекнуће његовог поса. Тај дан треба да покаже јединственост нашег народа и његову велику љубав за нашу нову Домовину.

Formiranje revizijskog centra Glavnog zadrucnog saveza u Banjoj Luci

6 априла о. г. у просторијама Народног позоришта у Банјој Луци одржана је округна задружна конференција. Конференцијом је rukovodio претставник Главног задружног савеза Босне и Херцеговине друштва Васо Гајић. Присутствовали су претставници Округног народног одбора, Округног одбора Народног фронта и Округног одбора Народне омладине. Сви срески задружни савези били су заступљени својим претставницима.

Конференција је размотрала као најважније питање оснивање ревизијског центра, затим организациона питања и остале проблеме задружних организација на подручју округа и на крају донела веома важне закључке.

Поводом расформирања округног задружног савеза осветлила се потреба оснивања ревизијског центра у Банјој Луци као одвојеног Главног задружног савеза. Овим оснивањем дошло се до органа који ће лакше контролисати рад задруга. Главни задружни савез Босне и Херцеговине од ове је суорганизација са Главним савезом Југославије првотремена упуства за ревизију, која ће се доштајати центрима и среским задружним савезима. Правилник је израђен и доштајан окржном центру. Досадашња контрола Главног задружног савеза била је јако отежана, јер није била довољно ревизора, доћи оснивањем

центра; сталним боравком ревизора на банјалучком округу моћи ће се лакше вршити контрола задруга и довести задруге у исправно стање и пословање. Почињена је важност осмишљавања чланства чиме би у задруге дошла иако контрола из народа. Ово је и раније постојило, али срески савез нису томе поклонили довољно пажења.

Реферат о организационим питањима истакао је тежке услове под којима се оснивање наше задруге али да су ипак одиграле веома важну улогу у дотривању хране, одијеће и обуће радних масама. Истакнути су недостаци стручног особља по земљорадничким задругама као и слабе просторе и своје задруге доведи у ред.

Из реферата развила се дискусија која је свестрано истрајала и обрала многобројне задружне проблеме, у вези са извјештајима среских делегата о раду и њиховим задружним савезима. Затим су претставници среских задружних савеза на основу излагања својих и претставника Главног задружног савеза Босне и Херцеговине, Округног народног одбора, Округног одбора Народног фронта и Округног одбора Народне омладине одлучили да донесу шледиће закључке: да поздрављају отварање ревизијског центра у Банјој Луци који ће среским задружним савезима и задру-

27 АПРИЛ

»УДАРНИ ДАН ЗА ДОМОВИНУ,
ТРЕБА ДА ПОСТАНЕ, КРОЗ МА-
СОВНЕ АКЦИЈЕ, РАДНА СВЕЧА-
НОСТ НАШЕГ ОКРУГА.

Село Подзвиз у срезу Велика Кладуша приступило је извршењу примљених обавеза по плану Народниог фронта

Народ села Подзвиз у срезу Велика Кладуша приступило је пуниом задовољењем извршењу обавеза Народниог фронта за своје мјесно подручје. У пуном реду приступило се изградњи и обнови цеста као и осталим већим обавезама. 27 марта организована је акција на разградњу камења у којој су учествовале све антифашистичке организације. На терен је изашло 170 радника. У току неколико сати разградњено је 62 метра камења и настуло 6 километара пута. Ова масовна акција је почетак родова који ће послужити народ мјесног подручја Подзвиз на изградњи и уређењу свога села.

гана овог округа поморати да коридира рад задружних организација, поморати да рад задружних организација са државним привредним секторима врши организациону и инструктивну задатка на свом подручју и да преко стручних задружних ревизора врши ревизију задруга према плану, затим да се обавезу одржавају сваког месеца задружне конференције на којима ће управе задруга поред саветовања са својим полагати радни чланство у својој раду и у сталној задруге. Тим се се увести контрола од стране задружног чланства. Код свилу задруга да се поведе акција на осмишљавање чланства уписивањем омладине и жена у чланство задруга. Срески задружни савези развилиће такмичење међу задругама и срезу како би се у оквиру правцу поључи што бољи резултати. Затим да се задружне организације очисте од штећних елемената који ометају правилан развој задругарства и често упропаштају задружну имовину. Срески задружни савези, водеће будну контролу да се рад управних одбора и особља сваке задруге одвија у интерес задруга у складу са прописим основним Законом о задругама и осталим прописима о задругарству и осталим прописима као и упутства Главног задружног савеза. Задружне организације треба да у што краћој року отклоне недостатке у робном пословању; придржавају се одређених цијена у продаји, подијелом рационарне робе по пропима, редовним и задружним и задружничким продаваонице и редовном контролом стања и рада продаваонице и магацина од стране управе.

Задружни савези усмјер ће свој рад нарочито у организационо-инструктивног правцу, питању срдљива и дјелне изградње задруга што сматра својим првим задатком. Задругарство је један од најважнијих фактора који крчи пут ка социјализму и болешћу животниог народа и народна власт једини све да оно неметастано развија. Није задруге тош се у потпуности не користе текмовима који су дошле преузетиманим државне власти у руке радног народа. Задружни живот омогућиће нарочито нашем сељаштву да издржи и дан побољшава своји животни стандард, јер у задругарству не постоје посредници између произвођача и потрошача који би сволу Етну зараду претпоставили интересима радног члана.

Отпочела је грађевинска дјелатност у нашем округу

У току зиме путем конференција и саветовања вршене су припреме за одласке грађевинској дјелатности која је отпочела 1. априла у нашем округу. Према предвиђеном плану почети довођавања већ рањиве за почетак грађевинских објеката, у току овогодшње грађевинске сезоне почело се са многим новоградњима. Окружно грађевинско предузеће ради на довршавању дечије болнице, кућине и периметра при Омладинској болници, затим изградњу и своју радношћу и покретне бараке. Поред ових радова у самом граду грађевинско предузеће ОНО-а отпочело је са изградњом нових и довршавањем раније започетих зграда, на војном асанирању код Пристава, станбених зграда и црквене у Лакташима, господорских зграда на ерсеви Звучак код Прњавора и молне зграде за дечије ђетованиште на Моквици.

У самом граду грађевинско предузеће ради на оправци и довршавању многих објеката међу којима спадају саобраћајни станови, станбене зграде у Ресавима, изградња грађевинских објеката у раду су хлорација и тиорација сухосмесне робе, ветеринарска амбуланта и станбена зграда. На творници обуће и Дому привредних ученика отпочели су радови и објекте зграде биве надграђене у току овогодшње грађевинске сезоне.

У току су грађевински радови на изградњи болнице и зграде средског и о. у Лепићу, школе и зграде средског и о. у Дрвару, болнице и зграде средског и о. у Грахову, зграде у болнице и зграде градског и о. у Бињачу као и црквене зграде «Губетића», тракторске станице, «Какобер у Бињачу. Све ове радове изводи Грађевинско предузеће у Бињачу, а зградње, велике грађевинско предузеће које је у Бињачу покренуло на братске републике Словеније иша у изградњу зграду средског и о. дечији дом и станбене зграде у Бињачу, а у Бос. Новом мост шкоче УМ.

Израђена ових грађевинских објеката предвиђених по плану помоћушта је учешћем наших масовних организација путем добродошних радних акција на прибављању потребног материјала, на рашчлавању ошвеница и на другим оловима.

Техничка база при средском и о. у Бос. Дубици понављаним раковљењем и ангажовањем масовних организација успела је да до сада спреми, уштеди и донесе 3656 кубних метара грађе за 1780 кубна, од којих треба 780 довршити а 1000 изградити. Поред тога, и остали предмети материјала побољшани је и прибављени се путем добродошних радних акција у којима узимају махом својо учешће људи, жене и омладинка јуначке Козаре иште онако као што су узимали учешће и у «борби за ослобођење наше земље».

Техничка база у Дрвару за 119 новоградњи и 113 кућа које имају дводименци, доградити, припремила је и испалила уз помоћ народа 60000 кг. креча што претставља 1/3 предвиђеног креча за изградњу ових грађевинских објеката. Четри ватона креча већ су у раду и ускоро ће и та количина бити спаљена поред 40000 кг креча која ће према дајој обавези спремити организација НО-а у Дрвару. Осим спремања креча ради се на прибављању и осталог грађевинског материјала као грађе која је већ сва изјечена од 117 м³ предвиђене грађе 40 м³ изведено је из шуме на градилишту. Техничке базе у појединим нашим срезovima исто тако уз помоћ и

ПРОЉЕТНА СЈЕТВА

Шест машинско-тракторских бригада оре у дубичком срезу

Долазе селаци, склапају се уговори о орњу, завршавају се кампоми пред станицом, натоваре бензин и уље и пребављују га бригадима. Све је у покрету, а фронт се поимиче из села у село. Иду трактори даље, 28.000 дунума, годишње покривају и 11.000 побрата, а да прије пар дана поорали је 6000 и ноботано 2000 дунума. Сваки бригадир за сваки дан добије бригади план и за сваки трактор се зна колико је његових дунума ту, а многи узову више.

Најбоље бригаде друга и трећа формације се. Они младши на тракторима брзо расту дивљак у ољачничкој шуми, и дивљак се ољач здрављу снази што је сву дају доминан, на би рекао да су то нестариша дјеча сјела на трактор и гањају се по ораници.

Трактористи су козачници. Било је нешто «Талијана» за ољаченица, али сада ољачи ољаченици, али што је лева докчаде да и последњег Талијана сине име и сине сједну за своју машину и сами ору своју властиту земљу.

У саставу треће тракторске бригаде налазе се омладинци Хаџа Кока и Лазе Кривоје. Њихова је домовањина Албанија. Ту на Козари чешмају се олу у ртвомљеним трактором да сунта негде на обали албанског Јадрана где има нешто плодне земље, формирају албанске машинско тракторске станице. Њихова су имена вјешто имена најбољих и највјештијих тракториста треће тракторске бригаде, и бригадир Мирко Долић каже поносом то да били у бригади који он воли и мају два Албанези аи оба реда добо као козачници.

Од 22 марта до прије неколико дана трећа тракторска бригада узорала је 1600 дунума, Друга бригада се бригадиром Мирком Блашковићем, узорала је за исто вријеме 1400 дунума и 600 дунума још поред тога побрата. Трећа се бригада сад спунта у овани где се поједине пошле могу орати по 300 метара дугим браздима.

Селаци неких села били су не мало изненађени када су на њихове вјеште долазе тракторе доградити Јованка Лолић и Невилка Ковачевић. Сјече жене на трактору, повезале марале и ору. Многост се чуни чинило — ипакто ће ми бразде у

зорати па и пустио би их и не би и све се некомо домишља. Али кад су се сада видјела како ове дечкоје «ору прописно и муњика» отишала су се и тракторима.

Дјеча прате сваки корак тракторима. Мада дјеча и већа дјеча пинају га рукана, гледају са стране, забавце руке за лећа и едиксутију. Раднику веће и тилове оранике мотора и један малишан спознаје по звуку да уз њиве Зорке Семиз оре «мајор». Са тракторима се вло брзо спречавање и најмањи пољивар да се онај који омладинца — тракториста што оре данас у Миркову зове Јубомир Трљаквић.

Однос између тракториста и оворара народа може схватити само онај с којим је некад, док је био бригадир у бригади и пролазио Козаром, селацима нека непознати подијелила хљеба. Јако, управо као некад, партизане тако они људи поимају да нас трактористе као своју дјечку ољачи се тек сада враћају далеко однеку.

Тракториста само оре. За све остало брине се село. Па ако треба допренити бразд бензина у њиву, тоу кампоми због лоших стаза не могу, допренити га жене и дјечкоје.

Тракториста само оре. Не ради се само о томе да се испуни план (голико и толико треба засијати), — то је вешто што се мора него се од управника до помоћника на трактору упару све људске и машинске моћи да се само оре и оре, да се премеши план, да МТС у Јубици буде а ове године најбоља, и пошто да селаци на Козари и рилинци било где више некад не гледају.

Зато су ипак, трактористи треће бригаде између себе добровољно укупили новац за бензине иако би неки трактори орпали и ноћу. Зато се су радници у радници за оправку трактора, обављају и неке дошлице да и један дан који било који трактор невази сторија, ако га је могуће оправати. Зато се технички контролор довг Здравко Антонић обавеза да је камионом увјезик и на вријеме допренити бензин тракторима како ни један не би био што и да не ради. И зато се трактористи Косику не долади што станица брзо ради, и да је вло најбоље радити и чини ти се да трактор летик.

Zalaganje veterinarar akcija zaštitnog cijepjenja ovaca u okrugu završise se prije predviđenog roka

На околну конференцију ветеринара која је одржана почетком фебруара е. г. донесен је закључак да 1 марта отпочне заштитно цијепљење овца у Баналачком округу. Цијепљење овца је у овом округу почело се пре прошле јесени у великој мјери појавиле сточне заразе, нарочито овичје бољине, од чега је угинуо већи број глја. поставила се потреба што брже и потпуније спроведати заштитни мјера од сточних зараза, у првом реду у цијепљењу овца прије њиховог пуштања на пролетне паће.

Да би се акција што успешније и брже одвила ветеринарн су заклагали међу собно такмичење и највиши такмичење ветеринарима саравског и херцеговачког округа. У приманију и извршењу обавеза ишли су се ветеринари Бојис Ганевић и Христо Костов који су прошле године дошли из братске Бугарске да би помогли у подизању нашег стоћарства. Они су се обавезали да ће пред цијепљења великог броја глја у срезovima Бибаћ и Бос. Нови поцјепају 34000 овца у котвораву

ском срезу. Ветеринари који у својим срезovima нису имали велики број овца ца за цијепљење доброволно су поставили рад и другим срезovima. Њиховим залогеним већ за 25 дана предвиђеног рока није се дјеча ни један случај да је протачо серум, руди закљученица умотрече Поред објекта тивних теškoћа у раду у неким мјестима ветеринарима није ukazана потребна помоћ иако је од брзине и побрзави ради зависило успиех акције.

Поред цијепљења против овичјих болјина пречузете су мјере за субјангирање овичје кугре и осталих слнчњих зараза које су досада показале његова добра резултате. В. Р.

учешћем масовних организација успјешно извршавају поједине припреме за изградњу нових и поправку поворшених кућа док средске техничке базе у Бос. Новом и Мирковићграду, Санском Мосту, Бос. Градцишту, Гламочу, Котор Варошу и Вањој Луци и поред свих савјетовања на досад одржаним припремним конференцијама при грађевинској отелени О. Н. О.-а ни су извојили скоро ипакто од потребних припремних радова, нити су користиле радни слат широких народних маса које су на појединим срезovima, а нарочито у Бос. Дубици и Дрвару учинила много у прибављању и спремању материјала за изградњу насеља.

На последњој конференцији техничких база за нашел округу одржану 7. и 8. мј. при Грађевинској одјелени О. Н. О.-а дата су сва потребна упутства за што боље и брже спровођење припрема за изградњу кућа што ће олакшати даљњи рад и учинити га организацијом, ца довољно увода у сваку грађевинску дјелатност и омогућити остваривање до сада учинених плодства.

Резултати акције чишћења и орезавања воћака у бањалучком округу

У срезу Сански Мост очишћено је 95%, а на подручју града Бања Лука 98% воћака

Почетком априла завршено је чишћење и орезавање воћака у свим срезовима округа. У току рада показало се да су били резултати постигнути у другом, реалнијој кратком периоду акције, т. ј. углавном у мјесцу мају, кад су већ главним снагама пришло извођење сјетвених редова. То указује да би постигнути резултати имали шире размере и били темељније извршени, да је акција отпочела у одређеном вријеме, према вријемима које су прве акције послале пољопривредницима референтима и стручњацима. Заглавено масовних организација, у првом реду ЦФ-а и омладинске организације учињено је све, да се првенствено спријече војне заразе и што већи број стабава очисти, скреши, ореже и тако створе услови за што бољи војни род ове године. Ради тога су масовне организације уносиле у своје обавезе радове на чишћењу воћака те се међу појединачним мјесним друштвима у тим радовима развило такмичење. На тај начин у већини срезова досада је очишћено и уређено преко 90% воћака. У срезу Сански Мост очишћено је преко 90%, а на подручју града Бања Лука преко 98%. У акцији су се истакли срезови Приједор, Бос. Крупа и Приједор. У срезу Србни гдје се била познатија по шљивама штабава лаш очишћено је 98% воћака. Поред чишћења и орезавања воћака у многим срезовима засађено је од почетка првих пролетних дана и велик број војних садница и извршено је одлемавање дупљака. Замашнији радници за сабијање војних садница и одлемавање дупљака воћака предузевале су планини у току године, те обухватили су и у обавезама масовних организација.

Успјешно одвијале акције чишћења и орезавања воћака као и пративремено указивање помоћу тамо гдје је била потребна зависно је, између осталог, и од брзе и ефикасне извештајне службе. Недостатак схватљиве везаности извештајства о резултатима, успјесима и недостацима акција, учињено је да се на неким срезовима акција одвијала стихајски, без потребног руковођења, без учинљива главних снага тамо гдје је то најпотребније. Срезови Бања Лука, Бос. Гваково, Бос. Петровци, Мркоњић Град и Дубица нису до сада имале потребне извештаје који су о акцији чишћења воћа тражили од О. Н. О-а, док срез Бос. Градница досада уопште није достаљиво извештајте. Према

томе није ни могла бити остварена неопходна координација рада, која би сигурно допринјела да резултати акције буду већи и бољи.

Уочи саме акције пољопривредно одиелене О. Н. О-а уопштено је среќним народним одборима велик број упуштања, брошура и плаката, у којима је објашњено како ће се акција одвијати и како треба радити на воћкама. Између осталог, постојало је брошура чијим је сврхом срезовима брошура „Чишћење и уређење воћака и подизање шљива из изданика. Среќни народни одбор Бос. Нови посао је у брошури у мјесном одбору Бос. Костајница 25 III, али су стиле I IV каде је акција била већ завршена и воћке почеле да цвјетају. На тај начин на само да брошуру између осталих одређеног степена, већ су и послале тек онда када се практични више нису могле користити.

Комисије за чишћење и орезавање воћака, како у неким срезовима нису на вријеме формиране, организациони су чишћење напуштени вољкама, као и вољкама сиромашних породицама. Упузаво ради тога, да ни једна вољка у селу не остане неочишћена и неоређена била је потребна једнаква сарадња народних вољкама и масовних организација. У овим срезовима и мјесним подручјима гдје је за сарадња дошла више до изражаја брже и успјешније је очишћено много већи број воћака него тамо гдје се акција одвијала стихајски и професионалци су, међу осталим, нису користили како у свим осталим акцијама тако и у њиховим акцијама да подизање и унапређење воћарства на омићу.

Успјела хетерада градског одбора АФН-а у Дому инвалида

Игралишћу се непрекидно наплатички и културно инвалиди у Инвалидском дому у Бањој Луци уз помоћ стручњака и масовних организација. У овим срезовима и мјесним подручјима гдје је за сарадња дошла више до изражаја брже и успјешније је очишћено много већи број воћака него тамо гдје се акција одвијала стихајски и професионалци су, међу осталим, нису користили како у свим осталим акцијама тако и у њиховим акцијама да подизање и унапређење воћарства на омићу.

Инвалиди Инвалидског дома у Бањој Луци у првојмајском такмичењу

Инвалиди инвалидског дома у Бањој Луци поставили су себи као главни и основни задатак: учење, идеолошко-политичко и културно-просвјетно уздицање. У дому се одвијало првомајско такмичење које је почело 1. јануара. Нема ни једног инвалида који се не такмичи. Такмичи се са сабом, четом са четом, шестри обухватне радацине са шестрима стројаске радацине, на ризред гимнастике са 16 радацине, кружок са кружком. Инвалиди се баве физкултуром (утакме гимнастике, прсте телесне вјежбе, трчање, т. д.). На балии физкултурник је Перо Бабић 50% инвалид. Поред физкултуре баве се инвалиди играњем шаха, шаша-понта и т. д. Најбољи шахиста је 80% инвалид држав. Јован Мите, који игра у клубу „У дому. На културно - просвјетном раду било је много успјеха. Дате су дигне приредбе (Бос. Дубица и Лакташи). Програм је био одобран и добро уживан.

MASOVNA KONFERENCIJA APZA U PRIJEDORU

Ovih dana održana је u Приједору масовна конференција градског одбора АФН-а. Учествовало је око 400 људи из околине. Конференцији је општо изложено детаљнији план и задаци који стоје пред Народним фронтom, а према томе и пред организационим жепом. О свему овоме разговрало се дискусија и жене су са одиеленим развиле право начеломе и данашњи обавеза. Број радница је до краја септембра обавеза да се између 10 и 40, а до 1. јануара и до 60 радница дана. Осим тога закључено је да се обрде три баште у корист дечије дома и интерна зато се саме жене дати смене. Дариња Борковић

Оркестрални и вокални концерт Клуба дивизије у корист спомен школе у Шеховићима

Концерт Клуба дивизије који је одржан 5. маја у сали Филкултурног дома истиче се својом уметничком вриједношћу као по музичком дјелу који су изведени тако по њиховом репертоарију турнејом. У програму разних приредба задњих мјесеци изведене су и поједине музичке тачке, али у већини случајева није им посебно довољно пакова (инструментално на инструментацију), било што су одобрани музички комади без већих уметничких претезања. Било што се њиховом интерпретацију прилагодио површно и без бољег уживања. Пошто је ово први концерт у којима су била највећина дјела појединих најбољих и најпознатијих композитора интересовања за његово извођење било је веома велико и почета је углавном задовољна.

Концерт је у првом реду значајан по својој музичкој вриједности и по својој површној доприноси школе пали Борачки VI Босанске бригаде која се изграђује у Шеховићима. Саопштено о мањим концертима, који само извођење тачака, дјела и композиција, били су извођени. Позоришне школе у Шеховићима је још један видан пример којима нису Армија посвећене пажње просвјетном и културно уздицању народа и помоћи народним културним и просвјетним организацијама на културно-просвјетном пољу.

У програму је изведено неколико оркестралних дјела, једно дјело за секстет (Чајковски) и једно дјело у вокалном извођењу (Шуберт). Уосталом је познато да је музички репертоариј у појединим одјелима и хармонично усклађено инструментално. Соло партитуре изведене су солидно и са унаиљављеном док су поједине групе извођене са једнаком снагом. Јединствена повременост свих инструманата, упуштено извођење диригованом уздицају је извођење појединих дјела, на примјер не појединим мјесним друштвима, а јединствено укупној групи. Секстет је показивао одговорност у тумачењу дјела Чајковског и уживању људима у интерпретацији. Вокални извазак интерпретиран је шубертском сарадњу осјерјеном и упуштеном и несумњивим квалитетима свога добродјелног органа у извођењу много милаго сјајем.

Публика је извазак поздравила дугим аплаузом.

Управо ради тога јер је концерт прва приредба саве араде требало би извазак на неке такмиче страно које су могу извазак. Иако је велика публике концерт претрпа са интересовањем, у сали, нарочито у предној страни, било је доста места за њихову публику извођења музичких тачака. Тако је за вријеме извођења дужих комада у сали извазак гласног жегор, поред читавог залажења, ширине и т. д. То је, нарочито у задњем реду, било значајно и свјетлост у прављењу извазак. Довољно се то може објаснити тиме што су, за први пут, били извазак доста дуги музички комади, са извазак повременом музичком снагом, за сав који толико на познату музичку уметност, тако да су у програму ради тога поједине мјесте извазак од своје ефикасности и остала навазавана за извазак број слушача. Можда је и овај, као и у другим уметничким саторима требало у почетку извазак чиме би се пријучила могућност за резултативна толик радом на извазак извазак, а не само у извазак појединог оркестралних дјела која захтијевала аше познатије музичке уметности.

Концерт је завршен успјесима извођењем неколико народних pjesama у слободној интерпретацији.

U banjalučkom okrugu radi pokretno kino Ministarstva prosvjete Bosne i Hercegovine

Pokretno kino Ministarstva narodne prosvjete Bosne i Hercegovine otpočelo је, prema planu koji је izradio одеолене за народно просвјетно О. Н. О-а, ponovo sa prikazivanjem кино претстава у селина у банјалучком округу. За претставе БЛЛЛЛ велики интерес, те их нарочито и великом броју постојало. На тридесет претстава је претставља било је присутно преко 4000 лица. Нарочито је велик интерес за филм „Deputat Baltike“ и епиграмама, често дужи предвањне у сали и врши предиску са научним станицама.

Новости у пољопривредном животу СССР

ОБНОВА СЕЛА У ЛЕНИНГРАДСКОЈ ОБЛАСТИ

Успјешно се обнављају колхозна селска и селска у Нијаржи поруцима у Ленинградској области. У току претходне године саграђено је око 8.587 кућа и око 4.000 зграда до чамљеница у привредно сарме. Осим тога колхозници су саградили преко 300 нових зграда извазавани у културно и социјалне сврхе и извазак објекти и јасана. Нови селу су уређена. У њима је засађено преко 120.000 дрвета и вољки. Електрично осветљавање је спроведено у 11.000 кућа. Да би се осигурало обављање колхоза грађевинарски материјал. Ове године ће до отпому са радом 20 нових фабрика црњеле, опека и црња.

НОВЕ ОБРАДЕ ПОВРШИНЕ ЗАСИДЕНЕ ЈАРМА МИТРАЦИЈАМА

У југозападним областима Казањска колхоза обрађују нове површине у којима ће бити засађени јарм житарице. Укупно ће бити обрађено преко 1.100.000 хектара земље.

ГАЉЕНЕ ИНДУСТРИЈСКИХ БИЈАКА У МОЛДАВИЈИ

Климатске прилике у Молдавији су повољне за гајење индустријских биљака.

Ове године ће дувањом, сојом, шећерном репом и конопљом бити засађено за 3.500 хектара земље него 1946 год. У републици се организацију одређене станице за дувањ и конопљу које ће да гаје нове врсте овне индустријске биљаке. Све виче се развија самостојно. Гајењем силена бубе сада се баве 42 колхоза и 120 сесних газдинства.

Ове године ће пштанке дува да се повећају неколико пута.

НОВИ РЕПУБЛИЦИ ЗАСИДЕНИ ШЕЋЕРНОМ РЕПОМ

Приме неколико година шећерну репу су засадили у Совском рејону Ризанске области само на малим приватним газдинствима колхозника. Сада се колхози интензивно баве сабијањем шећерне репе. 1946 година 38 колхоза је засађило шећерну репу на површини од 2.4 хектара. Многе репу групе у Украјини су примично велике приносе шећерне репе. Првеко 500 центи су прикупиле репу групе М. Кирушкина и П. Ларкина из колхоза „Борба“.

Ове године у Совском рејону је створено 35 радних група које прикупљају велике приносе. Многе су се обавезале да прикупе по 700 — 1.000 центи шећерне репе се хектара.

РАДИО-СТАНИЦА У ТРАКТОРСКИМ БРИГАДАМА

У циљу што бољег руковођења тракторским бригадама за вријеме пољских ра-

дова у машинско-тракторске станице Туманскоје области послато је 170 милих радиодинамичких мерке „Уроњаче“.

Туманска школа за пољопривредне машинијара припрема прву групу радних тракторнара за МТС.

БОЉЕ ВРСТЕ ШЕЋЕРНЕ РЕПЕ

Лговска совјетска станица у Курској области се баве гајењем шећерне репе. Врсте које је она одржала одликују се тиме што садрже велики процент шећера. Први дан се плантажа у СССР засијан је овим врстама шећерне репе. 40 врста сјемена шећерне репе добио је најстарији совјетски одређене станице С. Гуданов. Најбоља од ових врста је репу просјечно за 2 дана више шећера са једног хектара, него друге врсте шећерне репе. За успјешан рад Гуданов је награђен златном медалом Савеза за пољопривредне извазак. За гајење нових врста шећерне репе добио је назив носилац Стаљинске награде осим тога је награђен одредом „Црвене заставе рада“ и медалом „Знаменитијорјацин рад у Великом отворном раду 1941—1945 год.“

Ма да се баве вољним научним радом Гуданов посвећује вријеме и друштвеним радом. Он одвија виче са колхозника у сали и епиграмама, често дужи предвањне у сали и врши предиску са научним станицама.

